

V šetření TIMSS 2019 bylo poprvé možné přejít na elektronickou formu testování, což generuje zvýšenou potřebu sledovat využívání digitálních technologií v oblasti vzdělávání. Kapitola se zaměřuje na dostupnost výpočetní techniky žákům ve škole i mimo ni, na využívání počítačů ve výuce, na možnosti dalšího vzdělávání učitelů v oblasti zavádění počítačů do výuky a v neposlední řadě sleduje úroveň dovedností žáků v používání digitálních technologií. Zdroji informací jsou dotazníky pro ředitele škol, pro učitele matematiky a přírodovědy i žákovský dotazník. Vybraná zjištění jsou doplněna informacemi z mezinárodních šetření OECD TALIS (Mezinárodní šetření o vyučování a učení) a OECD PISA (Program pro mezinárodní hodnocení žáků).

Vybavenost škol a domácností počítači

V České republice navštěvuje 26 % žáků 4. ročníků školy, kde mají k dispozici dostatečný počet počítačů či tabletů – počet počítačů převyšuje počet žáků. Polovina žáků navštěvuje školy, kde připadá na jeden počítač jeden až dva žáci, a necelá čtvrtina žáků (24 %) navštěvuje školy, kde na jeden počítač připadají více než dva žáci.

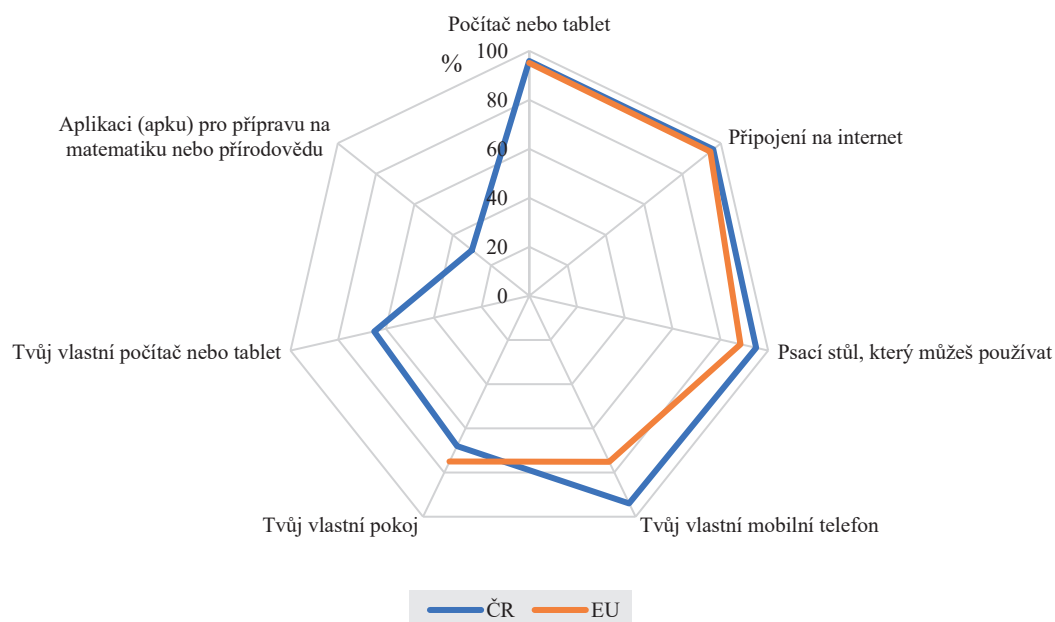
Podle vyjádření ředitelů škol se 8 % žáků nachází ve školách, kde je výuka do značné míry ovlivněna nedostatkem nebo nevhodností počítačových technologií pro výuku (např. počítače nebo tablety určené pro žáky), a dalších 26 % žáků navštěvuje školy, kde je takto výuka ovlivněna do jisté míry. U více než pětiny žáků (22 %) je výuka do jisté míry či značně ovlivněna nedostatkem nebo nevhodností počítačových programů/aplikací pro výuku matematiky a u 15 % žáků pro výuku přírodovědy. Okolo jedné třetiny žáků v České republice (31 % – 36 %) navštěvuje školy, kde nedostatek či nevhodnost uvedených zdrojů výuku neovlivňuje vůbec.

Uvedená zjištění korespondují se zjištěními mezinárodního šetření TALIS 2018 na druhém stupni základních škol (a nižších stupních víceletých gymnázií), kde 24 % ředitelů považuje nedostatečné nebo nevhodné vybavení digitálními technologiemi pro výuku docela či do velké míry za překážku toho, aby jejich škola poskytovala kvalitní výuku. Na nevhodnost ICT vybavení škol poukazuje také šetření PISA 2018, podle kterého 49 % patnáctiletých žáků základních škol navštěvuje školy, v nichž ředitel nepovažuje elektronické přístroje ve své škole za dostatečně výkonné.

Šetření TIMSS mapovalo také **vybavenost domácností** žáků prostřednictvím baterie otázek v žákovském dotazníku. Celkem sedm položek se zaměřovalo nejen na ICT vybavení, ale také na podmínky pro učení. Obrázek 8.1 znázorňuje podíly českých žáků a průměrné podíly žáků zemí EU, kteří mají doma uvedené vybavení.

OBRÁZEK 8.1 | Vybavení domácností českých žáků a průměr EU

(TIMSS 2019 – 4. ročník)

Poznámka: Položky *tvůj vlastní počítač nebo tablet* a *aplikaci pro přípravu* byly zařazeny pouze v dotazníku pro české žáky.

Téměř všichni žáci 4. ročníků v České republice (94 % a více) mají doma počítač nebo tablet, připojení na internet a vlastní mobilní telefon. Svůj vlastní počítač nebo tablet mají téměř dvě třetiny žáků (65 %) a pouze 30 % žáků má doma aplikaci pro přípravu na matematiku nebo přírodovědu. Zatímco vybavení domácností českých žáků počítačem a internetovým připojením odpovídá průměru zemí EU, vlastní mobilní telefon má v České republice nadprůměrný